

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 19P/171/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5720203652
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Korbašová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2020:5720203652.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin sudcom JUDr. Miroslavou Korbašovou vo veci starostlivosti o maloleté deti: M. X., N.. XX.XX.XXXX P. Q. X., N.. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, deti rodičov: matka V. Č., N.. XX.XX.XXXX, bytom J.. K. XXXX/X, V., práv. zast. JUDr. Katarína Turanská, advokátka so sídlom Štúrovo námestie 10520/13B, Martin a otec M. X., N.. XX.XX.XXXX, bytom C. K. XXX v konaní o návrhu matky na úpravu práv a povinností, takto

rozhodol:

Maloletá M., N.. XX.XX.XXXX a maloletý Q., N.. XX.XX.XXXX sa zverujú do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude v bežných veciach zastupovať a spravovať ich majetok.

Otec je povinný prispievať na výživu maloletej M. výživným vo výške 200 eur mesačne a na výživu maloletého Q. výživným vo výške 150 eur mesačne od 01.11.2020 vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným na Okresnom súde Martin dňa 25.08.2020 sa matka domáhala úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Uviedla, že asi pred rokom si otec našiel priateľku a odišiel zo spoločnej domácnosti. S maloletými deťmi žila v podnájme, ktorý platila v sume 420 eur mesačne. Od apríla 2020 býva u svojej krstnej mamy, ktorá je v súčasnosti v sociálnom zariadení. Nájomné hradí vo výške 250 eur mesačne. Vzťah otca s maloletými deťmi je dobrý, deti pomerne zle znášali jeho odchod zo spoločnej domácnosti. Spočiatku sa vedeli dohodnúť na výkone rodičovských práv a povinností. Pandemická situácia trochu veci skomplikovala, maloleté deti si striedali rôzne, podľa svojich pracovných povinností. Počas letných prázdnin maloleté deti s otcom trávili čas vždy, keď o to prejavil otec záujem. Maloleté deti boli s otcom na dovolenke. Maloleté deti sa opakovane sťažujú, že v domácnosti otca, resp. jeho priateľky sa necítia dobre, sú tam časté hádky, nie pokojná atmosféra. Skôr si ale zrejme nerozumejú s jeho partnerkou. Partnerka otca má tiež deti, pričom medzi deťmi navzájom dochádza k zvadám, a z tohto dôvodu neradi navštevujú domácnosť otca. V stretávaní sa maloletých detí s otcom nikdy ale nebránila. Odo marca 2020 otec prispieval na výživu maloletých detí sumou 350 eur. Od apríla 2020 jej žiadnu sumu nezasiela. Snažila sa s otcom dohodnúť, opakovane sa ho pýtala na dôvod, prečo prestal na maloleté deti prispievať. Uviedol, že jej má pomôcť rodina. Maloletá nastúpi v šk. roku 2020/2021 do 8. ročníka D. S. M. V.. Jej výdavky súvisia najmä s plnením povinnej školskej dochádzky a bežnými potrebami. Ročné poplatky v škole sú okolo 30 eur, obedy v škole 20 eur mesačne. Maloletá je evidovaná v imuno - alergologickej ambulancii a očnej ambulancii. Vyšetrenie v očnej ambulancii stojí okolo 40 eur, pravidelne sa zakupujú okuliare, ktoré stoja okolo 100 eur. Vitamíny a iné doplnky stoja okolo 40 eur mesačne. Maloletý nastúpi do 5. Ročníka D. P. V. N.

L.. X. M. V.. Venuje sa hokeju, je členom V. S. K., s čím sú spojené zvýšené výdavky najmä na nákup hokejovej výstroje, tréningy, výživové doplnky a podobne. otec na športovú činnosť maloletého prispieva. Maloletý je rovnako evidovaný v imuno -alergologickej ambulancii. Je u neho predpoklad riešenia chrupu ortodontickou liečbou. Výdavky maloletého súvisia aj s plnením si povinnej školskej dochádzky, pričom školské poplatky sú cca 30 eur, obedy v škole 20 eur, školské potreby okolo 30 eur. Ďalej vznikajú nevyhnutné výdavky na stravu, hygienické potreby, obuv, oblečenie.

2. Uznesením Okresného súdu Martin č.k. 19P/171/2020-20 zo dňa 16.09.2020 súd maloletým deťom ustanovil kolízneho opatrovníka pre konanie Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin.

3. Otec sa k návrhu písomne nevyjadril, na pojednávanie sa nedostavil. Súd pojednával podľa § 31 CMP v jeho neprítomnosti.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky maloletého dieťaťa, kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s listinami tvoriacimi súdny spis. Na základe takto vykonaného dokazovania mal preukázaný a zistený nasledovný skutkový stav:

5. Na pojednávaniach matka zotrvala na podanom návrhu. Uviedla, že maloleté deti chcú byť zverené do jej osobnej starostlivosti. S maloletými deťmi býva v byte, ktorý je vo vlastníctve jej krstnej mamy, kde hradí nájom vo výške 350 eur mesačne. Pri určovaní vyživovacej povinnosti vychádzala z toho, že otec bez námietok dlhú dobu platil na maloleté deti 350 eur mesačne. Od mája do septembra 2020 otec žiadne výživné neuhradil, v septembri prispel sumou 200 eur, v októbri 250 eur. Obe maloleté deti sú žiakmi základnej školy, maloletá žiačkou ôsmeho a maloletý žiakom piateho ročníka. Zdravotný stav maloletých detí je dobrý. Maloletá M. nosí okuliare, maloletému by mal byť v blízkej budúcnosti nasadený strojček na zuby. Čo sa týka nákladov maloletej tieto sú tvorené poplatkami v škole okolo 30 eur za školský rok, obedy v škole okolo 20 eur mesačne, oblečenie asi 30 eur, náklady na obuv a ošatenia sú asi 30 eur mesačne. Maloletá nenavštevuje žiadnu záujmovú mimoškolskú činnosť. Náklady maloletého sú strava v škole 20 eur mesačne, poplatky v škole 30 eur na školský rok, školské potreby asi 30 eur, náklady na obuv a ošatenia sú asi 30 eur mesačne. Maloletý má zvýšené výdavky vo vzťahu k hokeju, ktorému sa venuje. Otec maloletého v tejto oblasti podporuje a aktuálne otec uhradza aj poplatok na hokej, ktorý je okolo 40 eur mesačne. Zvýšené výdavky predstavuje hokejová výstroj, ktorá sa však neobnovuje každoročne. Náklady na stravu všetkých troch sú okolo 280 - 300 eur mesačne. Je zamestnaná, jej príjem je okolo 600 - 650 eur mesačne. Uznesením Okresného súdu Žilina č. k. 8OdK/197/2018-25 zo dňa 23.08.2018 bol vyhlásený konkurz na jej majetok.

6. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že maloleté deti sa dňa 06.11.2020 pri zisťovaní názoru vyjadrili, že chcú byť zverené do osobnej starostlivosti matky a s otcom sa chcú stretávať tak ako doteraz. Nemajú dobré vzťahy s aktuálnou partnerkou otca a chcú sa stretávať v rodinnom dome v W.. Otec sa dňa 12.11.2020 na úrade vyjadril, že nemá problém s realizáciou styku v tomto rodinnom dome. Zároveň uviedol, že súhlasí s návrhom matky, aj keď predtým boli dohodnutí na sume 250 eur. On sa podieľa na nákladoch maloletého spojených s hokejom a s výučbou anglického jazyka. Vzťahy s matkou a ich vzájomnú komunikáciu považuje za dobrú.

7. Podľa § 28 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZR“), rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy mal. dieťaťa.

8. Podľa § 36 ods. 1 ZR, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane.

9. Podľa § 24 ods. 3 a 4 ZR, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom.

Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

10. Podľa § 25 ods. 1, 2, 4 ZR, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť. Ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

11. Podľa § 62 ZR

- ods. 1, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

- ods. 2, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

- ods. 3, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepĺnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

- ods. 4, pri určení rozsahu vyživ. povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, pri skúmaní schopností, možností a maj. pomerov povinného rodiča súd prihliadne aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

- ods. 5, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

12. Podľa § 63 ods. 3 ZR, ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

13. Podľa § 75 odsek 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. Podľa § 76 ods. 1 ZR, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

15. Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že rodičia maloletých detí nežijú v spoločnej domácnosti, pričom výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom doposiaľ nebol upravený súdnym rozhodnutím. Pri rozhodovaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletým deťom súd prihliadol na to, aby sa rešpektovalo právo maloletých detí na zachovanie ich vzťahu k obidvom rodičom. Medzi rodičmi v konaní nebola otázka zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti jednému z rodičov sporná. Matka žiadala maloleté deti zveriť do svojej osobnej starostlivosti, s čím otec vyjadril súhlas pred kolíznym opatrovníkom. V starostlivosti matky neboli šetrením pomerov v domácnosti zistené žiadne nedostatky, maloleté deti prejavili záujem ostať v jej osobnej starostlivosti. Súd dospel k záveru, že matka bude schopná zabezpečiť v budúcnosti stabilné výchovné prostredie pre maloleté deti. Z uvedeného dôvodu zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať majetok.

16. Pri určení výšky výživného vychádzal súd z odôvodnených potrieb maloletých detí, ale aj z možností a schopností na strane oboch rodičov. Obe maloleté deti sú žiakmi druhého stupňa základnej školy, s čím má matka zvýšené výdavky na úhradu poplatkov, školských pomôcok, stravného, školských a mimoškolských aktivít. Vo vzťahu k maloletej nevznikajú ďalšie náklady na jej záujmovú činnosť. Vo

vzťahu k maloletému, naopak, vznikajú v rámci záujmovej činnosti pomerne vysoké výdavky, nakoľko tento sa venuje hokeju a navštevuje aj jazykovú školu (na ktorých úhrade sa aktívne podieľa aj otec). Zároveň matke vznikajú náklady spojené s uspokojovaním bežných potrieb maloletých detí ako sú strava, ošatenie, hygiena a bývanie.

17. Pri určovaní výšky výživného u matky zohľadnil súd jej osobnú starostlivosť o maloleté deti, ktorú nie je možné finančne vyčíslieť ako aj to, že obaja rodičia majú vyživovaciu povinnosť iba voči maloletým deťom, ktorých sa predmetné konanie týka. Podstatný vplyv na určenie vyživovacej povinnosti na maloletú vo výške 200 eur mesačne a na maloletého vo výške 150 eur mesačne mali aj ďalšie dve skutočnosti. Jednak tá, že otec dlhodobo uvedenú výšku výživného na maloleté deti uhrádzal aj pri absencii súdneho rozhodnutia o úprave výšky jeho vyživovacej povinnosti, ale aj tá, že sa pred kolíznym opatrovníkom vyjadril, že v celom rozsahu súhlasí s návrhom matky. Takto určené výživné sa súdu javí ako primerané, odôvodňujúce potreby maloletých detí, ale aj primerané schopnostiam a možnostiam povinného - otca. Súd konštatuje, že súdom stanovené výživné zohľadňuje iba časť nevyhnutých potrieb maloletých detí a je nepochybné, že matka na strane ktorej musí súd prihliadnuť na jej osobnú starostlivosť o deti dopĺňa zdroje výživy maloletých detí na hranicu prospešnú a nevyhnutnú pre ich všestranný rozvoj a dobrovoľne si plní vyživovaciu povinnosť k nim. Okrem výživného od otca je matka poberateľkou prídavku na dieťa a uplatňuje si na maloleté deti daňový bonus. Za takýchto okolností súd dospel k záveru, že je v schopnostiach otca prispievať na výživu maloletej sumou 200 eur a maloletého sumou 150 eur mesačne a na druhej strane táto suma zodpovedá aj odôvodneným potrebám maloletých detí, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

18. Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

19. O trovách konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, na Okresnom súde Martin, písomne, v potrebnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie urobil.

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 122 CMP, ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.